

DAGVERHAAL BETREKKING HEBBENDE OP DE GEBEURTENISSEN IN BELGIE IN 1830 EN 1831.

(Vervolg van N°. 2, Bladz. 81.)

Luik. 25 Sept. Een valsch gerucht had alles onder de wapens gebragt. Men zeide, dat de stad zou aangevallen worden. Men is voortgegaan, zich meester te maken van al de wapens der fabrikanten. De stad was gebarricadeerd en eene kompagnie vrijwilligers van Verviers gekomen.

Brussel. 25 Sept. De nacht van den 24sten op 25sten is rustig geweest, maar bij het aanbreken van den dag zijn de gevechten hervat. Ten 8 uur is het Park aangevallen. Het opperbevel in de stad wordt aan den Spaanschen kolonel Don JUAN VAN HALEN gegeven.

26 Sept. Hoofdkwartier. PLETINKX is gevangen genomen. Hij is in den nacht van 27 op 28 naar Antwerpen getransporteerd.

Brugge. Er zijn oploopen geweest, eerst van kleine jongens, daarna van meer bejaarde personen, die door de stad met driekleurige vlaggen rondliepen, in de tegenwoordigheid der troepen en zonder eenige wanorde te plegen; maar omtrent 6 uur in den avond kwam de oploop voorbij de wacht. Deze nam het euvel op, en vuurde zonder onderscheid op de burgers, hetgeen de rust herstelde; echter ging de nacht in verslagenheid voorbij.

Ostende. De ongeregeldheden begonnen ongeveer ten zes uur op nieuw. Men heeft zich in beweging gesteld, met de Brabantsche vlag en met den Heer S. BATAILLE, oud-officier der marine, aan het hoofd. Eerst heeft men zich naar de hoofdwacht begeven, waar de wacht ontwapend werd; die post werd evenwel door de militairen hernomen, die op de burgers gevraagd hebben.

Brussel. Ten elf uur in den morgen is de Brusselsche artillerie op de troepen begonnen te vuren die zich in het Park bevonden. Het vuur is zeer levendig geweest, tot drie uur na den middag: op dat oogenblik bedaarde het een weinig; het heeft tot zes uur in den avond geduurd. De soldaten verlaten de huizen in de nabijheid van het paleis der Staten-Generaal, welke zij nog bezet hebben, en trekken naar het paleis des Konings terug. Ten zes uur raakten de huizen in de nabijheid van het paleis in brand. Bij het begin van den nacht verlichtte die brand het geheele park. De vrijwilligers van Charleroi, van Gosselies etc. plaatsten zich bij het hotel Bellevue en schoten op de soldaten, die uit het paleis ontsnapten.

De vrijwilligers van Philippeville zijn 's avonds ten 9 ure aangekomen.

Het vrijkorps van Charleroi, aangevoerd door den Heer FALSCHAMP, is gisteren tot Nivelles gekomen.

Eene dagorder, door Prins FREDERIK onderteekend, verbiedt het plunderen aan de soldaten.

De opstandelingen lieten de keldermuren doorbreken, om alzoo gedekt tot onder het paleis der Staten-Generaal te komen, dat zij trachtten in brand te steken, om de bezetting van het Park, die in dat gebouw een schuilplaats zocht, daaruit te verdrijven.

Bij het Koninklijk paleis beproefden zij hetzelfde.

27 Sept. Tegen vier ure des morgens trekken de troepen uit het Park terug.

Het voorloopig bewind maakt bekend, dat het is zamengesteld op de volgende wijs: de Heeren D'HOOGVORST, CH. ROGIER, de graaf F. DE MERODE, GENDEBIEN, SYLVAIN VAN DE WEIJER, JOLY, J. VAN DER LINDEN, trésorier, NICOLAY en F. DE COPPIN, secretarissen.

De opperbevelhebber, DON JUAN VAN HALEN, die in den loop van den morgen zijn hoofdkwartier in het paleis des Konings had genomen, laat aan het voorloopig bewind bekend maken, dat hij tot zijn eersten adjudant benoemd heeft, PALMAERT, gouverneur van het paleis.

De paleizen waarop de Brabandsche vlag waait, worden bewaakt door wachten van goed gewapende vrijwilligers.

Alle belendende huizen zijn door den brand vernield, die evenwel aan de paleizen geen schade heeft toegebracht. Ook eenige huizen, die in den omtrek van het paleis der Staten-Generaal stonden, zijn door de vlammen vernield.

Onze troepen verloren in de vier dagen 105 dooden, 396 gewonden en 158 gevangenen. Het verlies der muitelingen werd door een hunner dagbladen geschat op 2000 gewonden en dooden.

Opmerkelijk is het, dat die gedeelten der stad, welke onze troepen van den 25sten bezet hadden, waar niet gevochten is, en waar de verdedigers van Brussel zich niet genesteld hadden, geheel onbeschadigd zijn gebleven; bijv. de Rue Ducale, en de geheele uitgestrektheid der Boulevards van de Schaerbeekse poort tot die van Namen, waar geen spijker is aangeroerd en geen enkele klagt is gehoord. Verscheidene huizen, aan het einde der Rue Roijale, bij de Schaerbeekse poort, zijn vernield; maar er was geen ander middel om er de tirailleurs uit te verdrijven, daar zij er telkens in terugkwamen.

Het grootste huis, een der schoonste woningen van Brussel, is verbrand en tot den grond toe afgebroken, na het vertrek der troepen, door de domme razernij van het gemeen, dat aldus woedde tegen het eigendom van een der voorstanders der omwenteling, beschuldigd van met de troepen te heulen.

Antwerpen. Verscheidene schepen met gekwetsten zijn heden morgen hier aangekomen. Ten gevolge van het vertrek van den gouverneur, is eene provinciale commissie benoemd, zamengesteld uit: den Heer DANDELIN voor oorlog, * * * voor finantiën, BAYET voor de handhaving der goede orde en VERKEM voor justitie. Deze commissie zal worden gepresideerd door den graaf BERLAYMONT.

Gent. De uitgever van *den Katholyk* is in hechtenis genomen, en de drukkerij verzegeld. Patrouilles van de schutterij, bijgestaan door een piket van 50 huzaren en een detachement infanterie, omringden het huis waar dit blad gedrukt wordt, terwijl de procureur des Konings er binnen trad, om den uitgever, den Heer DE BEAUCARMÉ, gevangen te nemen.

Brugge. Bij het krieken van den dag werd de stad weér oproerig. Tegen 8 ure des morgens verliet de generaal GOETHALS de stad, met de bezetting zich naar Ostende begevende. Oogenblikkelijk werd nu de driekleurige vaan van den toren van Halle, op bevel van de Régence uitgestoken.

28 Sept. *Ostende.* De bewegingen die den 26sten gestild zijn, begonnen heden op nieuw. Overal zag men zamenscholingen, en de ontevredenheid was algemeen. Terzelfder tijd deserteerden de Belgische soldaten in menigte. De generaal GOETHALS had den volgenden (vorigen) dag laten aanplakken, dat hij in den loop van den dag de Hollandsche officieren van het garnizoen, had laten vertrekken naar Vlissingen.

Gent. Des avonds, ten 7 ure, was er eene groote zamenschooling op de Place d'Armes, die ten 8 ure door de kavallerie is uiteengedreven; de zamenschooling scheen niet veel te beteekenen.

Brussel. Bij eene proclamatie van dezen dag, van den Baron d'Hoogvorst, worden alle inwoners, tusschen de 18 en 30 jaren, opgeroepen om eene stedelijke schutterij te vormen. — Aankomst van DE POTTER en VAN DE WEIJER. De eerste is onmiddellijk aan het voorloopig bewind toegevoegd.

29 Sept. 's Hage. De beraadslagingen van het algemeen comité van de Tweede Kamer, zijn in de avondzitting afgehandeld. Op de twee hoofdpunten, die in de Koninklijke boodschap welke op de troonrede volgde, voorkwamen, werd een besluit in een bevestigenden zin genomen. Op het eerste punt waren 30 stemmen vóór en 44 tegen, op het tweede 33 vóór en 45 tegen. De Eerste Kamer, met eene meerderheid van 30 stemmen tegen 7, voegde zich bij het door de Tweede Kamer genomen besluit.

Vlissingen. De generaal-majoor SCHEPERS komt hier aan met eene stoomboot, vergezeld van 33 officieren en een 40tal soldaten van het garnizoen van Ostende.

Mons. De generaal HOWEN, opperbevelhebber van de vesting, is door de troepen geheel verlaten. In den morgen van dezen dag begaf zich het bataillon flankeurs van de 5^e afdeeling, gewapend naar de groote markt, onder een woest geschreeuw; de overige bataillons, die de wacht hadden aan het stadhuis, waar de generaal HOWEN zijn hoofdkwartier had gevestigd, aan de poorten, aan het arsenaal, aan de Willemskazerne, volgden onmiddellijk dit voorbeeld, liepen uiteen en verlieten in alle rigtingen de stad. De generaal begaf zich naar de troepen die nog vereenigd waren, sprak hun eenige woorden toe, die aanvankelijk met kalmte werden aangehoord, maar spoedig werden nieuwe kreeten gehoord, en deze massa liep insgelijks uiteen, de geweren in de lucht afschietende.

De burgerwacht nam de verlaten geweren der soldaten op, en bezette de posten aan het arsenaal en bij de poorten. Het 2^e bataillon der vesting-artillerie liep even als de infanterie uiteen, zoodat het aantal soldaten die op de markt bleven, zóó gering was, dat het niet mogelijk was iets te ondernemen. Zij werden zelfs genoodzaakt ieder afzonderlijk hunne wapenen aan de burgers af te geven.

30 Sept. *Mons.* De generaal HOWEN, de kolonel DE LA SARRAZ, de majoor's MULLER, KNOLL en LAASMANN en de 1ste luit. THESING, worden als krijsgesvangenen naar Brussel gevoerd.

Namen. Onder de militairen van het garnizoen heerschte heden groote opgewondenheid; de generaal VAN GEEN oordeelde het noodzakelijk, een groot aantal weerspannige soldaten naar hunne haardsteden terug te zenden.

Philippeville. Het garnizoen, uit 1200 man bestaande, heeft geweigerd tegen de oproerlingen op te trekken en draagt de Brabantsche kokarde.

Omstreken van Leuven. Ten één 's namiddags, hadden onze troepen eene schermutseling bij Meerbeek, met het vrijkorps van NIELLON en de vrijwilligers van Charleroi, Diest, Enghien, Gosselies en Leuven. De muiteelingen hadden twee stukken op den IJzeren Berg geplaatst, om hunnen terugtogt op Leuven te dekken.

1 Oct. 's *Gravenhage.* Bij besluit van dezen dag wordt eene Staats-Commissie ingesteld, die belast zal worden, de noodige wijzigingen voor te stellen in de nationale inrigtingen, welke noodig zullen zijn, om de veranderingen vast te stellen in de Grondwet en in de betrekkingen, welke tusschen de twee groote onderdeelen van het Koninkrijk bestaan.

Die commissie zal zamengesteld zijn uit de volgende leden: VAN PABST VAN BINGERDEN, KEVERBERG VAN KESSEL, BORRET en D'OLISLAGER, leden van den Staatsraad, VAN LIJNDEN VAN HEMMEN, de PRIJS DE CHIMAY, DE JONGHE, NICOLAY, D'ANNECROIX, GERLACHE, LE HON, CLIFFORD, DONKER CURTIUS, VAN ASCH en SYPKENS, leden der Staten-Generaal.

Deze commissie zal onmiddellijk haar werk beginnen, dat in den kortst-mogelijken tijd aan Z. M. overhandigd zal worden.

Luik. In den nacht van 30 September op den 1sten dezer maand, zond men uit Maastricht een konvooi levensmiddelen af, onder geleide van een bataillon infanterie, twee stukken geschut, een detachement mineurs en een eskadron kavallerie, bestemd voor de citadel van Luik. Toen het konvooi aan den ingang van de voorstad St. Walburge gekomen was, liet de generaal DAINE halt houden, en begaf zich met zijn adjudant, naar den kommandant van Luik, den graaf DE BERLAYMONT, met wien hij, ten minste schijnbaar, eene overeenkomst sloot, waarbij het konvooi zich naar de citadel kon begeven, zonder bemoeijelikt te worden. De wagens met levensmiddelen reden binnen, terwijl de troepen in positie bleven staan. Maar naauwelijks waren de wagens tot midden in de voorstad gekomen, of men zag de muiters uit verscheidene vuurmonden op onze troepen vuren, en de wagens aanvallen en plunderen, doch toen chargeerden de kurassiers op de muiters, en sabelden alles wat hun voorkwam, neder. Zij maakten zich meester van het vijandelijk geschut en van een hunner vaandels, en misschien zou men er toe gekomen zijn de wagens in de citadel te brengen, indien de andere troepen hun ter hulp waren gekomen. — Op het eerste geveershot, en toen hij bemerkte dat de kavallerie (1° regiment kurassiers) eene charge op de muiteelingen deed, beval de generaal VAN BOECOP een uitval van 500 man sterk, onder bevel van den kolonel DE FAVAUGE. Op korten afstand van de citadel vond men eene barikade, die door de muiters hardnekkig werd verdedigd, doch evenwel vermeesterd werd; de 1ste luit.

LOUCHIENNE sneuvelde aldaar. Vervolgens naderden de troepen de voorstad, al vechtende en niet zonder moeite, daar de vijand twee stukken op de helling van den weg had geplaatst. Men bereikte evenwel ten laatste het einde van de voorstad, in weerwil van het vijandelijke artillerievuur en van het geweervuur uit de keldergaten.

Hier aangekomen, vond men noch de eigen troepen, noch het konvooi, dat naar de voorstad St. Marguerite gezonden was. De troepen, die den uitval gedaan hadden, verloren 3 man, waarvan 2 dooden en 5 gekwetsten.

Gent. Het garnizoen der stad heeft zich in de citadel teruggetrokken, behalve het regiment huzaren n°. 8, dat zich op Locristi rigtte. De generaals GHIGNY en OLDENEEL begaven zich tegen half twaalf des nachts, met hun staf daarheen.

2 Oct. *Gent.* De driekleurige Brabantsche vlag is des morgens ten 6 ure op den toren, het stadhuis en de hoofdwacht geplaatst. Het bestuur heeft onmiddellijk eene deputatie gezonden naar het voorloopig bewind te Brussel, om deze gebeurtenis, alsook den terugtogt der troepen, bekend te maken.

Tongeren wordt door de Luikenaars bezet, onder bevel van den Heer LUSAC.

's *Hage* De buitengewone zitting der Staten-Generaal is heden gesloten door den minister van binnenlandsche zaken. Hij heeft bekend gemaakt, dat in den tusschentijd tot aan de volgende zitting, de staatsraad de middelen zal voorbereiden, om aan iedere groote afdeeling van het rijk, goede waarborgen te verzekeren.

Citadel van Namen. Men dacht eerst te kunnen rekenen op de trouw der troepen, die den vorigen dag de stad hadden ontruimd, maar in den loop van den dag openbaarde zich op nieuw hun slechte geest, en de desertie werd zóó sterk en zóó algemeen, dat weldra niet meer dan 200 manschappen en eenige officieren overbleven. Een dertigtal officieren der zuidelijke provinciën had het noodlottige voorbeeld aan de soldaten gegeven, door hunne vanen te verlaten; de trouw gebleven troep was niet aanzienlijk genoeg meer om de citadel te verdedigen. De generaal VAN GEEN stemde op de volgende voorwaarden in de kapitulatie toe:

- 1°. De troepen, die den staf volgen willen, zullen met hunne wapens en bagage uittrekken; zij zullen ontvangen worden door acht personen, waarvan vier de citadel in bezit nemen zullen, terwijl de vier andere bij den generaal VAN GEEN als gijzelaars zullen blijven, tot dat de kapitulatie geheel is uitgevoerd.
- 2°. Al de middelen tot vervoer zullen door de commissie verschaft worden.

- 5°. De commissie zal verantwoordelijk zijn voor de veiligheid der troepen.
- 4°. Het bestuur zal voor de veiligheid der huisgezinnen die te Namen blijven, waken tot hun vertrek.
- 5°. Men zal de archieven verzegelen tot aan het tijdstip dat men ze zal kunnen transporteren.
- 6°. De troepen zullen met etappen marcheren tot de plaats door den generaal aangewezen.
- 7°. Men zal de magazijnen der korpsen van het garnizoen verzegelen.
- 8°. Het meel en het commiesbrood dat zich nog in de stad bevindt, blijft ten laste van het bewind.
- 9°. Het uur en de dag van de evacuatie, zal nader bepaald worden.

De bovengezegde kapitulatie was geteekend door den generaal VAN GEEN en door de heeren DE RENESSE, HUBOT, DE GARCIA, MOHIMONT-BIVORT, URBAN en PRISSE, en goedgekeurd door de Heeren ROMAR, GUICHERIT, DE ROISIN, VAN DIEPENBRUGGE, KOOL, OFFERHAUS, DUPPE, SCHOCH, VOLKHEMER, ROEST en VAN SWIETEN, leden van den raad van defensie.

Nieuwpoort 5 October. Het garnizoen heeft de wapenen neêrgelegd; 't grootste gedeelte der troepen is naar zijne haardsteden teruggekeerd. In den nacht van den 2^{den} op den 3^{den} is de luitenant VAN ERP, van het 4^e regiment dragonders, die zich op de voorposten te Epeghem bevond, door den vijand verrast, die twee van zijne manschappen gedood en vier geblesseerd heeft, en hem 18 paarden afnam.

De ruiters, waarvan vijf zonder paarden, zijn te Jemps. Van drie vedetten zijn slechts twee teruggekomen. Men gelooft dat de derde den post verraden heeft.

4 Oct. Luik. De officieren van het garnizoen van Alou (Arlon?), ten getale van acht, waaronder een hoofdofficier, zijn hier gebragt door de vrijwilligers DE BARVAUX, LORIMONT en HORRÉ.

's *Hage.* Bij besluit van dezen dag belast Z. M. den Prins VAN ORANJE het bestuur op zich te nemen van alle zuidelijke provinciën, waar het wettig gezag wordt erkend.

De minister van Staat, de Hertog VAN URSEL, de minister van den Waterstaat en Koloniën, en die van Binnenlandsche zaken worden Z. K. H. toegevoegd. De Raadsheeren D'ANETHAN, VAN TOERS, SULLIVAN DE GRASS, DU BOIS, REYPHINS, DOTRENGE en LE CLERCQ, vormen den raad van den Prins.

Antwerpen. Verscheidene personen die om onvoorzigtige gesprekken over de politiek in hechtenis genomen waren, zijn in vrijheid gesteld.

Brussel. Het Voorloopig Bewind heeft bepaald:

1°. Dat de Belgische provinciën , afgescheiden van Noord-Nederland , een onafhankelijken staat zullen vormen.

2°. Dat het centrale comité zich met het ontwerp van eene constitutie zal bezighouden.

Bij een besluit van dezen dag wordt de brigade-generaal NIPELS , door het Voorloopig Bewind tot nader order , belast met het opperbevel der Belgische troepen. De generaal MELLINET , is benoemd tot chef van den generalen staf. De generaal GOETHALS , is in het bijzonder belast met de organisatie der infanterie. De werkzaamheden aan het Ministerie van Oorlog , zullen weër door den Heer JOLY , lid van het Voorloopig Bewind , worden waargenomen.

Vilvoorde. De Belgische troepen , die hier waren , zijn naar Brussel teruggeroepen.

5 Oct. *Antwerpen.* De PRINS VAN ORANJE is hier in den morgen aangekomen , om het tijdelijk bewind over dit gedeelte van België , dat het wettig gezag nog erkent , op zich te nemen.

Eene proclamatie heeft deze gebeurtenis aan de bewoners der zuidelijke provinciën bekend gemaakt. Z. K. H. verklaart , dat Z. M. , in afwachting dat de voorwaarden van afscheiding in constitutionnele vormen zullen opge maakt zijn , over de zuidelijke provinciën eene bijzondere administratie zal instellen , uitsluitend zamengesteld uit ambtenaren uit die provinciën. De vrijheid van de taal en van het openbaar onderwijs , zoowel als eene algemeene amnestie voor politieke misdrijven , worden insgelijks gewaarborgd.

's *Hage.* Eene proclamatie van Z. M. roept alle Hollanders te wapen.

Maastricht. Een gedeelte van het korps van den generaal CORT HEILIGERS , is heden deze stad binnengekomen

Antwerpen. Men houdt zich bezig met de wapening der forten Callo , Zwijndrecht , Burgt , Austruweel en het Vlaamsche hoofd , dat door 3 officieren en 140 manschappen bezet is.

Hoofdkwartier. De batterijen rijdende artillerie trekken terug naar Breschaat en Merxem. Het 5° bataillon van de 5° afdeeling is te Waelhem. Het regiment lanciers verlaat Bostmeerbecke , om naar Huysen te gaan , dat gedekt is door het 1° bat van de 7° afdeeling.

6 Oct. *Antwerpen.* Een besluit van den PRINS VAN ORANJE , benoemt eene raadgevende commissie , om de maatregelen van verzoening voor te stellen , welke de toestand van België vereischt.

Deze commissie zal zamengesteld zijn uit de heeren d'AERSCHOT , DE CELLES , COLLET , SURLET DE CHOKIER , CH. DE BROUCKÈRE , COGELS , GOELEN , VERANEMAN , FALLON , DE GERLACHE , LE HON.

Luik. Heden morgen zijn de onderhandelingen , die op verschillende tijd-

stippen hervat werden, voor de bezetting der citadel, geëindigd op de volgende voorwaarden.

1°. De Hollanders die op de citadel in garnizoen zijn, zullen deze vesting verlaten met hunne wapens en bagage, om zich langs den grooten weg naar Maastricht te begeven.

2°. Gezegde sterkte zal in handen en onder de orders worden gesteld van den majoor der 11^e afdeeling infanterie L'OLIVIER, die zich voor den raad van defensie op zijne eer verbindt, het fort in naam en voor den Koning der Nederlanden te kommanderen en te behouden, gedurende de tien dagen dat deze overeenkomst verplichtend is.

3°. De Hollanders zullen op de citadel achterlaten het materieel en de munitie, dat zich daar bevindt, uitgenomen drie veldstukken met hunne voorwagens, welke de artillerie wordt gemagtigd meê te voeren.

4°. Alle Belgen zullen op de citadel blijven, en zullen vivres tegen betaling ontvangen. Diegenen welke gelooven dat hunne eer vordert, naar Maastricht te volgen, zullen dit mogen doen.

5°. Geen nieuwe troepen zullen gedurende de overeenkomst het garnizoen der citadel mogen versterken.

6°. De stad zal, ten haren koste, acht wagens leveren voor het vervoer van de bagage der officieren.

7°. Vier Hollandsche officieren zullen op de citadel achterblijven, om middelen te beramen om de vrouwen en kinderen der militairen te laten volgen, die onder een vrijgeleide met de Maastrichtsche schuit vertrekken zullen.

8°. De zieken en gekwetsten worden aan de welwillendheid en de zorgen der overheden aanbevolen; na hunne herstelling zullen zij zich weder bij hunne respectieve korpsen vervoegen.

9°. De militairen die krijgsgevangen zijn gemaakt in de Chartreuse, zullen onmiddellijk naar de citadel worden teruggezonden, in uitwisseling tegen alle krijgsgevangenen die op de citadel zijn, even als de paarden.

Tegen drie ure des namiddags hebben de Hollanders, die zich op de citadel bevonden, hun terugtocht op Maastricht begonnen; de generaal VAN BOECOP, vergezeld door den kolonel DE FAYAUGE en PESTIAUX, marcheerden aan het hoofd.

7 Oct. *Gent*. Eenige leden der Provinciale Staten, in deze stad wonende, hebben hunne medeleden uitgenoodigd zich met hen in eene zitting te vereenigen, ten einde maatregelen te nemen:

1°. Om de dienst in het huis van detentie te verzekeren.

2°. Tot het organiseren van eene provinciale garde, om de goede orde te handhaven enz.

Brussel. De Russische Prins ROSLOSKI, van Antwerpen komende, heeft zich bij den generaal VAN HALEN vervoegd, met eene diplomatieke missive van den Prins VAN ORANJE.

Doornik. Het Doorniksche legioen is heden de stad binnengetrokken.

Antwerpen. De Prins VAN ORANJE heeft de stedelijke schutterij en de gewapende burgerwacht geïnspecteerd.

Hoofdkwartier. Aankomst aan het Sas van Campenhout van 60 officieren en 200 gewapende onderofficieren en manschappen van het garnizoen van Namen, onder bevel van den generaal VAN GEEN.

8 Oct. De vijand vertoonde zich heden aan de brug van Tildonck, waar hij eenige geweerschoten gelost heeft met de voorposten van den generaal CORT HEILIGERS, wiens hoofdkwartier te Mechelen was. De algemeene geest wordt zeer bewerkt door zendelingen, waarvan verscheidene, als vrouwen vermond, Mechelen zijn binnengekomen. De generaal CORT HEILIGERS klaagt zeer over de stemming van het korps onder zijne bevelen, en verklaart aan Prins FREDERIK, dat zijne positie niet meer houdbaar is.

9 Oct. Een besluit van den Prins VAN ORANJE behelst, dat iedere beschikking, welke van Z. K. H. uitgaat, betrekking hebbende op de administratie der provinciën onder zijn bestuur, zal moeten gecontrasigneerd worden door den minister of den chef van het departement, waartoe de zaak behoort.

11 Oct. *Antwerpen.* De Prins VAN ORANJE heeft een besluit genomen, inhoudende eene wijziging der bepalingen van het Koninklijk Besluit van den 27sten Mei 1850, betrekkelijk het openbaar onderwijs. De voorafgaande autorisatie, gevorderd bij artikel 1 van dat besluit, om eene inrigting van openbaar onderwijs op te rigten, zal worden vervangen door eene eenvoudige verklaring, af te geven door het stedelijk bestuur.

Geen examen, noch acte van toelating, noch certificaat van bekwaamheid zullen in het vervolg gevorderd worden, om lager onderwijs te geven in inrigtingen welke niet door het algemeen bestuur worden opgericht of onderhouden.

Gent. Het Belgisch legioen van Parijs, gekommandeerd door den Vicomte DE PONTECOULANT, is heden in den namiddag deze stad binnengetrokken.

12 Oct. *Groot Hoofdkwartier.* De generaal TRIP vertrekt naar 's Gravenhage en geeft het bevel over de kavallerie aan den generaal-majoor Post over.

Brussel. Bij besluit van het Voorloopig Bewind, worden alle Koninklijke besluiten, die de vrijheid van onderwijs beletselen in den weg leggen, opgeheven.

15 Oct. *Mechelen.* Een majoor, twee luitenants en vijftig ongewapende

mauschappen, uit Charleroi, zijn in deze stad aangekomen. Zij waren tot Vilvoorden vergezeld geweest door eene kolonne van omtrent 100 man van de opstandelingen, gekommandeerd door den Chevalier DAMMAN.

Brussel. Het comité central voegt zich als vijfde lid ALEX. GENDEBIEN toe, die als commissaris-generaal van het comité van justitie zitting zal nemen.

14 Oct. Groot Hoofdkwartier.

Men verneemt dat de vijand voornemens is Mechelen en Lier aan te vallen. De troepen der opstandelingen zijn in Leuven en Aerschot. Men begroot hunne sterkte op 5000 man, waaronder men vele Fransche uniformen, zelfs van de nationale garde opmerkt; de blaauwe kiel schijnt echter de aangenomen kleeding te zijn. Volgens de ingewonnen berigten waren er 2000 paarden in Brussel, en zou er ook een regiment kavallerie opgerigt worden in de kazerne des Annonciades, waar zich ook een artilleriepark moet bevinden. De kazerne Ste. Elisabeth is vol manschappen en de inwoners zijn overkropt met inkwartieringen. Volgens een rapport van den kolonel graaf DE LENS, is de 13e afdeeling bijna geheel gedesorganiseerd, ten gevolge van de talrijke desertie. Hij verlangt Lier te verlaten, daar zijne positie niet meer houdbaar is. Zijn brief is van dezen inhoud:

Anvers le 8 Octobre 1850.

Monseigneur!

Mon honneur et mon devoir m'ont ordonné ce matin de me rendre à Anvers pour, par un rapport verbal, faire connaître la situation de la division. Je me suis rendu deux fois chez votre Altesse sérénissime pour lui le faire. Ayant point eu le bonheur de le trouver je le communiquerai ici par écrit.

Lors de mon départ de *Lis*, pres de *Lierre*, une agitation sérieuse s'est propagée dans la division. Un cri général s'est répandu chez les soldats que le gouvernement et moi les trompaient. Cet agitation était si violente que je m'attendais à une révolte. Votre Altesse sérénissime en a été le témoin oculaire par les décharges continuelles qu'elle a entendue. Il n'y a que mon calme et vigueur qui les ont retenus de la révolte. Cet agitation continue encore; il n'y a que ma parole sacré de la séparation qui les a retenu. Le moindre mouvement pourrait les mettre en émeute. Ils ont même déjà parlé de se mettre en colonne mobile. J'ai soumis tout cela à S. A. R. le Prince d'ORANGE. J'eus même l'audace d'insister près d'elle de vouloir bien faire commencer l'organisation par ma division. On peut encore former avec les Hoilandais et Suisses un bon bataillon.

J'ai aussi soumis à S. A. R., que d'après sa proclamation je ne servirai plus contre les Belges, ce que j'ai l'honneur de soumettre par ceci à votre

Altesse sérénissime; il serait douloureux qu'après avoir conduit depuis cinq ans la 15e avec honneur, de finir ma carrière par un déshonneur. J'ai pris la ferme résolution de ne l'amener à l'ennemi.

Veuillez, monseigneur, me faire la dernière grâce de vouloir s'occuper de ce point et prévenir les malheurs.

C'est en demandant cette grâce que je suis avec le plus profond respect.

Monseigneur,
Votre très-humble serviteur,

(signé) C^{TE} DE LENS.

A son Altesse sérénissime, monseigneur BERNHARD,
Duc de Saxe-Weimar, général et commandant de la
1e division d'infanterie.

à Anvers.

(NB. Cette lettre, écrite en entier de la propre main du comte DE LENS, colonel et commandant de la 15e afdeling d'infanterie a été copiée textuellement. On a cru superflu de rectifier les fautes d'orthographe.)

De luit.-kolonel DE HARDT, kommandant van de 1e afdeling te Contich, zendt een dergelijk rapport in, luidende woordelijk als volgt:

Contich den 12. October 1850.

Ik haast mij UHedGestr. kennis te geven, dezen nacht weder een aantal van 193 militairen tot de afdeling behoorende, de verschillende kantonementen hebben verlaten. Onder dezelve bevinden zich 5 sergeanten-majours, 8 sergeanten, 7 korporaa's, 4 tamboers en 2 hoornblazers. Bijna allen hebben hunne wapenen medegenomen, alsmede twee fanions. Ook bevinden zich onder de gedeserteerden eenige Zwitsers. Het is te vreezen, dezen nacht weder een groot gedeelte zal weggaan, daar niemand zulks hier kan beletten

De positie der Hollandsche officieren en onderofficieren wordt zeer kritiek, vooral wanneer er iets te doen komt, waartoe de waarschijnlijkheid schijnt te bestaan; daar men van ter zijde onderrigt is, 3000 rebellen te Vilvoorden zijn aangekomen, met het voornemen morgen onze troepen te attaqueeren.

De majoor DE HELBICH, kommandeerende het 2^e bataillon, komt mij zeggen, een Belgisch officier hem in vertrouwen heeft te kennen gegeven, dat wanneer er iets te doen komt, wij Hollanders allen onvermijdelijk verloren zijn.

Ik heb alle reden van te vermoeden, dat de geest der onderofficieren, die tot dusverre zeer goed is geweest, ten gevolge der proclamatie van

den rebellen-generaal NIPELS, die bij deze afdeeling gedurende 10 jaren als luitenant-kolonel heeft gediend, deze goede stemming heeft vernietigd; daar zich geen hunner vóór de bekendmaking dezer proclamatie aan desertie heeft schuldig gemaakt.

Ten slotte verzoek ik UHedGestr. mij hare intentie te doen kennen, of het niet geraden zoude wezen het vaandel der afdeeling nog dezen avond naar Antwerpen op te zenden.

De luit.-kolonel, kommandeerende de 1° afdeeling infanterie,

(get.) DE HARDT.

Aan

den Heere Kolonel REUTHER, kommandeerende de 2° brigade 1° divisie infanterie.

Hoofdkwartier Antwerpen. Het 3° bataillon van de 5° afdeeling gaat naar Boom. Het wordt bij de brug van Waelhem vervangen door het Instructie-bataillon.

Het 2° bataillon jagers gaat van Boom naar Turnhout. Het garnizoen van Mechelen wordt versterkt door het 2° bataillon van de 15° afdeeling, majoor SCHNEIDER.

Antwerpen. De Prins VAN ORANJE heeft zich heden aan boord van den ponton *la Delphine* begeven, waar de gevangenen zich bevinden. Hij heeft hun onderstand uitgereikt en er vier in vrijheid doen stellen. Een rapport der ministers van het gouvernement der zuidelijke provinciën, over de wederinstelling eener jury, zal naar den staatsraad worden gezonden.

15 Oct. Groot Hoofdkwartier.

Volgens ingekomen berigten hebben 4 stukken kanon en een sterk detachement Brusselsche troepen Leuven verlaten en zich op weg begeven naar hier, door de *Campine* over Diest en Aerschot. De voorhoede van die troepen is te Schrik, Putte en Heist-op-den-Berg aangekomen.

In den nacht worden eenige vedetten van het detachement te Zwijndrecht, onder de orders van den ritmeester SLOET, van de huzaren, door de inwoners op den weg van St. Nicolaas aangevallen. Er zijn eenige schoten gewisseld.

De majoor VAN BRONKHORST maakt rapport, dat hij met het Instructie-bataillon de brug bij Waelhem bezet heeft.

Gent. Omtrent ten 4 uur in den achtermiddag heeft er eene bloedige botsing plaats tusschen de vrijwilligers van het Belgische legioen en het Gentsche gepeupel aan de ééne zijde, en een gedeelte van de burgerwacht

aan de andere. Een in de stad verspreid gerucht beschuldigde de officieren van de burgerwacht, dat zij vivres in de citadel wilden doen brengen. Zamenscholingen vormden zich bij de St. Pieterskazerne, dreigende kreeten deden zich hooren, onderdeelen van de burgerwacht werden aangevallen en ontwapend. Eenige vrijwilligers van het Belgisch legioen naderden om gemeene zaak met het volk te maken, eenige burgers vuurden; zij werden tot op de Place d'Armes vervolgd, waar andere volkshoopen de burgerwacht aan de hoofdwacht ontwapenden; maar het hevigste van den strijd had plaats op de Place des Récollets, waar eene groote menigte manschappen van de burgerwacht, zoowel te paard als te voet, bijeengeroepen was. In een oogenblik stortte het volk, dat van de St Pietersberg kwam op hen los, nam hun de sabels en geweren af, en drong hen aan de eene zijde naar den Pont des Recollets, en aan de andere naar de Rue du Soleil en de Rue des Champs. Het gepeupel was niet sterk genoeg om den post aan het gouvernement te ontwapenen, die versterkt was geworden door de pompiers, welke met drie stukken geschut uit hunne kazerne waren komen oprukken. Op dit punt werd een levendige kanonnade geopend. Twee honderd vrijwilligers, die nog ongewapend waren, zagen zich nu in het bezit van sabels en geweren. Buitendien heeft het volk zich aan het stadhuis wapens doen geven en huiszoeking gedaan bij partikulieren.

(Wordt vervolgd.)